

9 NOV. 1938
ARCHIVES

(N° 62.)

SÉNAT DE BELGIQUE.

SESSION DE 1902-1903.

Projet de Loi sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

(Voir les n°s 123 et 302, session de 1900-1901; 67, session de 1901-1902; 54, 55, 57, 59, 60, 61, 63, 64, 66, 67, 69, 70, 71, 78, 79, 83, 84, 95, 96, 97, 98, 101, 102, 104, 105, 109, 131, 132, 134, 138, 139, 141, 143, 144, 148, 150, 151, 152, 154, 156, 167, 171, 175, 177, 178, 185, 188, 195, 199, 200, 203 et 206, session de 1902-1903, de la Chambre des Représentants.)

LÉOPOLD II, Roi des Belges,

A tous présents et à venir, SALUT.

LES CHAMBRES ONT ADOPTÉ ET NOUS SANCTIONNONS CE QUI SUIT :

CHAPITRE PREMIER.

Des indemnités.

ARTICLE PREMIER.

La réparation des dommages qui résultent des accidents survenus aux ouvriers des entreprises visées à l'article 2, dans le cours et par le fait de l'exécution du contrat de travail régi par la loi du 10 mars 1900, est réglée conformément aux dispositions de la présente loi.

Sont assimilés aux ouvriers les apprentis, même non salariés, ainsi que les employés qui, à raison de leur

LEOPOLD II, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL!

DE KAMERS HEBBEN AANGENOMEN EN WIJ BEKRACHTIGEN HETGEEN VOLGT :

EERSTE HOOFDSTUK.

Van de vergoeding.

EERSTE ARTIKEL.

De vergoeding der schade voortspruitende uit ongevallen, overkomen aan werklieden in de bij artikel 2 bedoelde ondernemingen, in den loop en ten gevolge van de uitvoering der arbeidsovereenkomst, omschreven bij de wet van 10 Maart 1900, wordt geregeld overeenkomstig de bepalingen van deze wet.

Met werklieden worden gelijkgesteld leergasten, zelfwanneer zij geen loon trekken, alsmede beambten die,

participation directe ou indirecte au travail, sont soumis aux mêmes risques que les ouvriers et dont le traitement annuel, fixé par l'engagement, ne dépasse pas 2,400 francs.

L'accident survenu dans le cours de l'exécution du contrat de travail est présumé, jusqu'à preuve contraire, survenu par le fait de cette exécution.

ART. 2.

Sont assujetties à la présente loi les entreprises, privées ou publiques, désignées ci-après :

I. Les mines, minières, carrières ; les fours à coke ; les fabriques d'agglomérés de houille ; les fours et ateliers de préparation des minerais et des produits de carrières ;

Les hauts-fourneaux, aciéries, usines à produire et à ouvrir le fer et les autres métaux ; les fonderies ;

La construction des machines et ouvrages métalliques ; les forges ; les ateliers de ferronnerie, serrurerie, poellerie ; le travail des métaux ; la fabrication des boulons, clous, vis, chaînes, fils, câbles, armes, couteaux et autres ustensiles ou objets en métal ;

Les glaceries, verreries, cristalleries, gobeleteries ; la fabrication des produits céramiques ;

La fabrication des produits chimiques, du gaz et des sous-produits, des explosifs, des allumettes, des huiles, des bougies, des savons, des couleurs et vernis, du caoutchouc, du papier ;

teroorzake van hunne rechtstreeksche of onrechtstreeksche deelneming aan den arbeid, blootstaan aan dezelfde gevaren als de werkliden en wier jaarwedde, door de verbintenis bepaald, 2,400 frank niette boven gaat.

Het ongeval, in den loop van de uitvoering der arbeidsovereenkomst voorgekomen, wordt, zoolang het tegendeel niet is bewezen, verondersteld te zijn veroorzaakt door die uitvoering.

ART. 2.

Aan deze wet zijn onderworpen de hierna genoemde openbare of bijzondere ondernemingen :

I. De mijnen, graverijen, groeven ; de cokeovens ; de perskoolfabrieken ; de ovens en werkplaatsen tot bereiding van de erts en van de voortbrengselen der groeven ;

De hoogovens, staalfabrieken, inrichtingen tot het winnen en ruw bewerken van smeedijzer en andere metalen ; de metaalgieterijen ;

De fabrieken van werktuigen en metalen voorwerpen ; de smederijen ; de werkplaatsen voor ijzerwaren, de sloten- en kachelmakerijen ; het afwerken van metalen ; het vervaardigen van bouten, spijkers, schroeven (vijzen), kettingen, draad, kabels, wapens, messen en andere gereedschappen of voorwerpen in metaal ;

De glasgieterijen, de glasblazerijen, de kristalfabrieken, de holglasblazerijen ; het bakken van aarde werk ;

Het vervaardigen van scheikundige voortbrengselen, gas en naproducten, springstoffen, strikhoutjes, oliën, kaarsen, zeep, verfstoffen en vernissen, caoutchouc of veerhars, papier ;

Les tanneries et les corroieries;	De leerlooierijen en leertouwieren;
Les moulins à farine; les brasseries, malteries, distilleries; la fabrication des eaux gazeuses; la fabrication du sucre;	De graanmolens; de brouwerijen, mouterijen, stokerijen; de fabrieken van sputtwater; de suikerfabrieken;
Les travaux de maçonnerie, charpente, peinturage et tous autres travaux de l'industrie du bâtiment; le ramonage des cheminées; les travaux de terrassement, creusement de puits, pavage, voirie et autres travaux du génie civil;	Demetsel-, timmer-, schilderwerken en alle overige werken behoorende tot de bouwnijverheid; het schoorsteenvegen; de aardwerken, het delven van putten, de bestrating, de werken aan de wegen en verdere werken behoorende tot de burgerbouwkunde;
Les exploitations forestières;	De boschbouwondernemingen;
Les entreprises de transports, par terre, de personnes et de choses; les entreprises de navigation intérieure, de halage, de remorquage et de dragage; les entreprises d'emmagasinage, d'emballage, de chargement et de déchargement; l'exploitation des télégraphes et des téléphones;	De ondernemingen voor personen- en goederenvervoer te land; de binnenvaartondernemingen; de trek-, sleep- en baggerondernemingen; de ondernemingen voor bewaring in magazijn of pakhuis, verpakking, laden en lossen; de telegraaf- en telefoonondernemingen;
Les entreprises dont l'exercice comporte l'emploi de vapeur, d'air, de gaz ou d'électricité, dont la tension excède une limite à déterminer par arrêté royal;	De ondernemingen, voor welker uit-oefening stoom, lucht, gassen of electriciteit worden gebezigd, waarvan de spanning eene grens overschrijdt, bij koninklijk besluit aan te geven;
Et, en général, les entreprises où il est fait usage, autrement qu'à titre temporaire, de machines mues par une force autre que celle de l'homme ou des animaux;	En, in 't algemeen, de ondernemingen waar, anders dan tijdelijk, gebruik wordt gemaakt van werktuigen die worden bewogen door eene andere kracht dan die van mensch of dier;
II. Les exploitations industrielles, non comprises dans les catégories ci-dessus énumérées et qui occupent habituellement cinq ouvriers au moins;	II. De nijverheidsondernemingen, die niet zijn begrepen in de hierboven opgesomde soorten en waarin gewoonlijk ten minste vijf arbeiders werkzaam zijn;
Les exploitations agricoles qui occupent habituellement trois ouvriers au moins;	De landbouwondernemingen waarin gewoonlijk ten minste drie arbeiders werkzaam zijn;
Les magasins de commerce où l'on emploie habituellement trois ouvriers au moins;	De handelsmagazijnen waar gewoonlijk ten minste drie arbeiders werkzaam zijn;
III. Les entreprises, non visées ci-dessus, dont le caractère dangereux	III. De hierboven niet opgesomde ondernemingen, waarvan de gevaa-

aura été reconnu par arrêté royal, sur l'avis de la Commission des accidents du travail.

ART. 3.

Les chefs d'entreprises ou de parties d'entreprises non visées à l'article 2 ont la faculté de se soumettre aux dispositions de la présente loi.

Ils feront à cet effet, le cas échéant, une déclaration expresse, dont il leur sera donné récépissé, au greffe de la justice de paix du siège de l'entreprise. Si l'entreprise comprend plusieurs exploitations distinctes et situées dans différents cantons judiciaires, la déclaration sera faite au greffe de la justice de paix du siège de chacune de ces exploitations.

En ce qui concerne les entreprises soumises au régime de la loi du 15 juin 1896 sur les règlements d'atelier, mention de la déclaration sera insérée dans un règlement d'atelier rédigé et affiché conformément à la prédicta loi. En dehors de ce cas, la déclaration n'a d'effet que s'il est prouvé qu'elle a été connue de l'ouvrier avant l'engagement de celui-ci. Le fait de cette connaissance peut être prouvé par toutes voies de droit.

ART. 4.

Lorsque l'accident a été la cause d'une incapacité temporaire et totale de travail de plus d'une semaine, la victime a droit, à partir du jour qui suit l'accident, à une indemnité journalière égale à 50 p. c. du salaire quotidien moyen.

lijke aard bij koninklijk besluit wordt erkend, op advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen.

ART. 3.

Aan hoofden van ondernemingen of van gedeelten van ondernemingen, die niet zijn bedoeld in artikel 2, staat het vrij, zich aan de bepalingen van deze wet te onderwerpen.

Te dien einde leggen zij, bij voor-komend geval, ter griffie van het vredegerecht, binnen welks gebied de onderneming is gevestigd, eene uitdrukkelijke verklaring af, waarvan hunne ontvangstbewijs wordt gegeven. Omvat de onderneming onderscheidene zaken, in verschillende kantons gedreven, dan wordt de verklaring gedaan ter griffie van het vredegerecht, binnen welks gebied elke dier zaken gedreven wordt.

Wat betreft de ondernemingen, onderworpen aan de wet van 15 Juni 1896 op de werkplaatsreglementen, wordt van de verklaring melding gemaakt in een volgens genoemde wet opgesteld en aangeplakt werkplaatsreglement. Buiten dit geval, heeft de verklaring alleen kracht indien het is bewezen dat zij den werkmans voor zijn verbintenis bekend was. Het feit dezer bekendheid kan door alle middelen van recht worden bewezen.

ART. 4.

Heeft het ongeval tijdelijke en volkomene onbekwaamheid tot werken gedurende meer dan één week veroorzaakt, dan heeft het slachtoffer, te rekenen van den dag na het ongeval, recht op een dagelijksche vergoeding van 50 t. h. van het gemiddelde dagloon.

Si l'incapacité temporaire est ou devient partielle, cette indemnité doit être équivalente à 50 p. c. de la différence entre le salaire de la victime antérieurement à l'accident et celui qu'elle peut gagner avant d'être complètement rétablie.

Si l'incapacité est ou devient permanente, une allocation annuelle de 50 p. c., déterminée d'après le degré d'incapacité, comme il vient d'être dit, remplace l'indemnité temporaire à compter du jour où, soit par l'accord des parties, soit par un jugement définitif, il est constaté que l'incapacité présente le caractère de la permanence. A l'expiration du délai de revision prévu à l'article 30, l'allocation annuelle est remplacée par une rente viagère.

ART. 5.

Le chef d'entreprise est tenu, conformément aux dispositions ci-après, des frais médicaux et pharmaceutiques causés par l'accident et faits pendant les six premiers mois.

Si le chef d'entreprise a institué, à sa charge exclusive, un service médical et pharmaceutique et en a fait mention dans une clause spéciale du règlement d'atelier, la victime n'a pas le choix du médecin et du pharmacien; il en est de même lorsque, à défaut de règlement d'atelier, les parties sont, par une stipulation spéciale du contrat de travail, convenues que le service est institué par le chef d'entreprise.

Betreft het eene tijdelijke onbekwaamheid die gedeeltelijk is of wordt, dan moet deze vergoeding gelijkstaan met 50 t. h. van het verschil tusschen het loon van het slachtoffer vóór het ongeval en het loon dat het slachtoffer kan verdienen alvorens geheel hersteld te zijn.

Indien de onbekwaamheid voortdurend is of wordt, vervangt eene jaarlijksche vergoeding van 50 t. h., bepaald volgens den graad van de onbekwaamheid, zooals hiervoren gezegd, de tijdelijke vergoeding te rekenen van den dag waarop, hetzij door overeenkomst van partijen, hetzij door een eindvonnis, wordt vastgesteld dat de onbekwaamheid van voortdurenden aard is. Bij het einigen van den termijn voor herziening, bepaald in artikel 30, wordt de jaarlijksche vergoeding vervangen door eene lijfrente.

ART. 5.

Het hoofd der onderneming is, overeenkomstig de onderstaande bepalingen, verplicht tot betaling van de genees- en artsenkundige kosten, door het ongeval veroorzaakt en gedurende de eerste zesmaanden.

Heeft het hoofd der onderneming, uitsluitend op eigen kosten, een genees- en artsenkundigen dienst ingesteld en daarvan melding gemaakt in eene bijzondere bepaling van het werkplaatsreglement, dan heeft het slachtoffer niet de keuze van geneesheer en apotheker; evenminwanneer, bij gebreke van werkplaatsreglement, partijen, bij eene bijzondere bepaling der arbeidsovereenkomst, zijn overeengekomen dat de dienst wordt ingesteld door het hoofd der onderneming.

Dans les autres cas, la victime a le choix du médecin et du pharmacien ; mais le chef d'entreprise n'est tenu qu'à concurrence de la somme fixée à forfait par un tarif établi par arrêté royal.

Les indemnités pour frais médicaux et pharmaceutiques pourront être payées à ceux qui en ont pris la charge. Les personnes à qui ces frais sont dus ont une action directe contre les chefs d'entreprise.

ART. 6.

Lorsque l'accident a causé la mort de la victime, il est alloué, le cas échéant, les indemnités suivantes :

1° Une somme de 75 francs pour frais funéraires. Le dernier alinéa de l'article 5 est applicable à cette indemnité ;

2° Un capital représentant la valeur, calculée en raison de l'âge de la victime au moment du décès, d'une rente viagère égale à 30 p. c. du salaire annuel.

Ce capital est exclusivement attribué aux catégories de personnes ci-après désignées :

A. Au conjoint non divorcé ni séparé de corps, à la condition que le mariage soit antérieur à l'accident ; toutefois, le veuf n'a droit à l'indemnité que lorsque la victime était son soutien ;

B. Aux enfants légitimes, nés ou conçus avant l'accident, et aux enfants naturels reconnus avant l'accident, pour autant que les uns et les autres

In de overige gevallen heeft het slachtoffer de keuze van geneesheer en apotheker; doch het hoofd der onderneming is slechts gehouden tot het bedrag van de som, eens voor al bepaald in een bij koninklijk besluit vast te stellen tarief.

De vergoedingen voor genees- en artsenkundige kosten kunnen worden betaald aan hen die den last daarvan op zich hebben genomen. De personen, aan wie deze kosten zijn verschuldigd, kunnen ze rechtstreeks vorderen van het hoofd der onderneming.

ART. 6.

Heeft het ongeval den dood van het slachtoffer veroorzaakt, dan worden, bij voorkomend geval, de volgende vergoedingen toegekend :

1° Eene som van 75 frank voor begrafenis Kosten. Het laatste lid van artikel 5 is van toepassing op deze vergoeding ;

2° Een kapitaal vertegenwoordigende de waarde — berekend naarden leeftijd van het slachtoffer op 't ogenblik van het overlijden — eenerlijfrente gelijkstaande met 30 t. h. van het jaarlijksch loon.

Dit kapitaal wordt uitsluitend toegekend aan de hierna aangeduide groepen van personen :

A. Aan den niet uit den echt of van tafel en bed gescheiden echtgenoot, onder voorwaarde dat het huwelijk vóór het ongeval is voltrokken ; de weduwnaar heeft echter slechts dan recht op vergoeding wanneer het slachtoffer zijn steun was ;

B. Aan de wettige kinderen, vóór het ongeval geboren of ontvangen, en aan de onechte, vóór het ongeval erkende kinderen, voor zoover beiden

soient âgés de moins de 16 ans;

C. Aux petits-enfants âgés de moins de 16 ans ainsi qu'aux descendants, dont la victime était le soutien ;

D. Aux frères et sœurs, âgés de moins de 16 ans, dont la victime était le soutien.

Le conjoint n'a droit qu'aux trois cinquièmes du capital en cas de concours avec plusieurs enfants ; il a droit aux quatre cinquièmes, en cas de concours, soit avec un seul enfant, soit avec un ou plusieurs ayants droit des autres catégories.

Les enfants ont la priorité sur les ayants droit des catégories *C* et *D* ; les ayants droit de la catégorie *C* excluent ceux de la catégorie *D*. Entre ayants droit d'une même catégorie, il y a lieu à partage égal par tête. Toutefois, à défaut de conjoint survivant, les petits-enfants viennent en concours avec les enfants, mais le partage a lieu par souche.

Les parts du conjoint et des descendants sont converties en rentes viagères.

Les parts des autres ayants droit sont converties en rentes temporaires dont l'extinction aura lieu pour chacun à l'âge de 16 ans. Le juge peut toutefois, à la requête de tout intéressé, parties préalablement entendues ou appelées, ordonner un autre mode de placement du capital ; il peut aussi, dans les mêmes conditions, modifier équitablement la répartition

den leeftijd van 16 jaren niet hebben bereikt ;

C. Aan de kleinkinderen, die den leeftijd van 16 jaren niet hebben bereikt, alsmede aan de bloedverwanten in opklimmende lijn, wier steun het slachtoffer was ;

D. Aan de broeders en zusters, beneden de 16 jaren, wier steun het slachtoffer was.

Ingeval de echtgenoot te gelijker tijd met verscheidene kinderen optreedt, heeft hij slechts recht op drie vijfden van het kapitaal ; ingeval hij te gelijker tijd optreedt hetzij met een enkel kind, hetzij met één of meer rechthebbenden van de overige groepen, heeft hij recht op vier vijfden.

De kinderen hebben den voorrang boven de rechthebbenden van de groepen *C* en *D* ; de rechthebbenden van groep *C* sluiten die van groep *D* buiten. Onder rechthebbenden van dezelfde groep wordt tot gelijke hoofdelijke verdeeling overgegaan. Bij ontstentenis van een overlevenden echtgenoot, treden echter de kleinkinderen te gelijker tijd op met de kinderen, doch de verdeeling geschiedt staaksgewijs.

De deelen van den echtgenoot en van de bloedverwanten in opklimmende lijn worden omgezet in lijfrenten.

De deelen van de overige rechthebbenden worden omgezet in tijdelijke renten, die voor elk hunner eindigen op den leeftijd van 16 jaren. De rechter kan nochtans, op verzoek van elken belanghebbende, na vooraf partijen te hebben gehoord of opgeroepen, eene andere wijze van belegging van het kapitaal bevelen ; hij kan ook, onder dezelfde omstandig-

du capital entre ayants droit appelés concurremment.

heden, de verdeeling van het kapitaal onder rechthebbenden die te gelijker-
tijd optreden naar billijkheid wijzigen.

ART. 7.

La victime ou ses ayants droit peuvent demander que le tiers au plus de la valeur de la rente viagère leur soit payé en capital.

Le juge statuera au mieux de l'intérêt des demandeurs, après que le chef d'entreprise aura été entendu ou dûment appelé.

En cas d'incapacité permanente partielle, le juge peut aussi, dans les mêmes formes, à la demande de tout intéressé, ordonner que la valeur de la rente soit intégralement payée en capital à la victime, lorsque les arrérages annuels ne s'élèvent pas à soixante francs.

La valeur de la rente viagère sera calculée conformément à un tarif approuvé par arrêté royal et préalablement soumis à l'avis de la Commission des accidents du travail.

ART. 8.

Le salaire servant de base à la fixation des indemnités s'entend de la rémunération effective allouée à l'ouvrier en vertu du contrat, pendant l'année qui a précédé l'accident, dans l'entreprise où celui-ci est arrivé.

Pour les ouvriers occupés depuis moins d'une année dans l'entreprise, le salaire doit s'entendre de la rémunération effective qui leur a été allouée, augmentée de la rémunéra-

ART. 7.

Het slachtoffer of zijne rechtverkrijgenden kunnen vragen dat ten hoogste een derde van de waarde der lijfrente hun als kapitaal worde uitbetaald.

De rechter zal naar zijn beste weten in het belang van de aanvragers beslissen, na het hoofd der onderneming gehoord of hem behoorlijk opgeroepen te hebben.

In geval van gedeeltelijke voortdurende onbekwaamheid kan de rechter eveneens, op dezelfde wijze, op verzoek van elken belanghebbende, bevelen dat de geheele waarde der rente als kapitaal zal worden betaald aan het slachtoffer, wanneer de jaarlijksche rente zestig frank niet bereikt.

De waarde van de lijfrente wordt berekend naar een bij koninklijk besluit goedgekeurd tarief, dat vooraf wordt onderworpen aan het advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen.

ART. 8.

Onder het loon, dat tot grondslag strekt voor de vaststelling der vergoedingen, wordt verstaan het werkelijke loon dat, ingevolge de overeenkomst, den arbeider werd toegekend, gedurende het jaar dat aan het ongeval voorafging, in de onderneming waarin het zich voordeed.

Betreft het arbeiders die sedert minder dan één jaar in de onderneming werkzaam zijn, dan wordt onder loon verstaan het hun toegekend werkelijk loon, verhoogd met

tion moyenne allouée aux ouvriers de la même catégorie pendant la période nécessaire pour compléter l'année.

Lorsque l'entreprise ne comporte qu'une période habituelle de travail inférieure à une année, le calcul de l'indemnité s'opère en tenant compte du salaire alloué pour la période d'activité que du gain de l'ouvrier pendant le reste de l'année.

Lorsque le salaire annuel dépasse 2,400 francs, il n'est pris en considération, pour la fixation des indemnités, qu'à concurrence de cette somme.

En ce qui concerne les apprentis, ainsi que les ouvriers âgés de moins de 16 ans, le salaire de base ne sera jamais inférieur au salaire des autres ouvriers les moins rémunérés de la même catégorie professionnelle ; il ne sera, en aucun cas, évalué à moins de 365 francs par an.

Le salaire quotidien moyen s'obtient en divisant par 365 le chiffre du salaire annuel déterminé conformément aux dispositions qui précèdent.

ART. 9.

Le Gouvernement peut, pour des industries déterminées, et après avoir pris l'avis des sections compétentes des conseils de l'industrie et du travail, décider que le salaire de base sera fixé d'après la moyenne annuelle des salaires alloués antérieurement à l'accident, pendant une période de dix ans au plus.

ART. 10.

Les allocations déterminées aux

het gemiddelde loon dat aan gelijksoortige arbeiders wordt toegekend gedurende het tijdperk noodig voor het volledig maken van het jaar.

Geldt het eene onderneming waarvan de gewone werktijd minder dan één jaar duurt, dan wordt, voor de berekening van de vergoeding, gelet zoowel op het loon toegekend voor den werktijd als op de verdienste des arbeiders gedurende het overige gedeelte van 't jaar.

Gaat het jaarlijksch loon 2,400 frank te boven, dan komt het, voor de vaststelling van de vergoedingen, slechts tot het bedrag van deze som in aanmerking.

Betreft het leergasten, alsmede arbeiders die den ouderdom van 16 jaren niet hebben bereikt, dan gaat het tot grondslag genomen loon nooit beneden het loon van de andere minst betaalde arbeiders in hetzelfde beroep; in geen geval wordt het op minder dan 365 frank's jaars geschat.

Om het gemiddelde dagloon te berekenen, deelt men door 365 het cijfer van het jaarlijksch loon, overeenkomstig de vorige bepalingen vastgesteld.

ART. 9.

De Regeering kan, voor bepaalde takken van nijverheid, en na het advies te hebben ingewonnen van de bevoegde afdeelingen der raden van nijverheid en arbeid, beslissen, dat het tot grondslag te nemen loon zal worden vastgesteld naar het gemiddelde jaarlijksche loon dat, vóór het ongeval, gedurende een tijdperk van ten hoogste tien jaren werd toegekend.

ART. 10.

De in bovenstaande artikelen vast-

articles qui précédent sont à la charge exclusive du chef d'entreprise.

Toutefois, le chef d'entreprise est, sans préjudice de ce qui est dit à l'article 41, exonéré de cette charge s'il a contracté, pour le paiement des dites allocations, soit avec une société d'assurance agréée conformément aux dispositions du chapitre II de la présente loi, soit avec la Caisse d'assurance organisée en vertu de l'article 35. En pareil cas, l'assureur est de plein droit subrogé aux obligations du chef d'entreprise.

A défaut d'avoir contracté comme il est dit ci-dessus, et sans préjudice des autres obligations résultant de la présente loi, les chefs des entreprises privées sont tenus de contribuer au fonds spécial institué par l'article 20; ils peuvent néanmoins en être dispensés par arrêté ministériel, sur l'avis de la Commission des accidents du travail, s'ils ont garanti le paiement éventuel des allocations dans les conditions et de la manière qui seront prescrites par arrêté royal.

ART. 41.

Les chefs d'entreprise ou leurs assureurs peuvent convenir avec les sociétés mutualistes reconnues par le Gouvernement que celles-ci assumeront, pendant six mois au plus à partir de l'accident, le service des indemnités qui seraient dues à leurs membres en cas d'incapacité de travail, à la condition toutefois qu'il soit justifié :

gestelde vergoedingen komen uitsluitend ten laste van het hoofd der onderneming.

Het hoofd der onderneming is echter, onverminderd hetgeen wordt gezegd in artikel 41, van dezen last ontslagen, indien hij, tot betaling van de genoemde vergoedingen, eene overeenkomst heeft gesloten hetzij met eenc, volgens de bepalingen van hoofdstuk II dezer wet, toegelaten verzekeringsmaatschappij, hetzij met de uit kracht van artikel 35 ingestelde Verzekeringskas. In zoodanig geval gaan de verplichtingen van het hoofd der onderneming van rechtswege over op den verzekeraar.

Onverminderd de andere verplichtingen voortspruitende uit deze wet, zijn de hoofden van bijzondere ondernemingen, die geene overeenkomst hebben gesloten zooals hierboven is gezegd, verplicht bij te dragen tot het ingevolge artikel 20 ingestelde bijzonder fonds; zij kunnen echter daarvan worden ontheven bij ministerieel besluit, op advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen, indien zij de mogelijke uitkeering der vergoedingen hebben gewaarborgd onder de voorwaarden en op de wijze bij koninklijk besluit vast te stellen.

ART. 41.

De hoofden van ondernemingen of hunne verzekeraars kunnen met de door de Regeering erkende maatschappijen van onderlingen bijstand overeenkomen, dat deze, gedurende ten hoogste zes maanden, te rekenen van het ongeval, op zich nemen de uitkeering der vergoedingen die, in geval van onbekwaamheid tot werken, aan hunne leden mochten verschuldigd zijn, op voorwaarde nochtans dat blijke :

1° Que les débiteurs de ces indemnités ont pris à leur charge une quote-part de la cotisation de mutualité. Cette quote-part, déterminée de commun accord, ne pourra être inférieure au tiers;

2° Que les sociétés intéressées accordent à leurs membres les mêmes secours en cas de maladie qu'en cas de blessure.

Si le secours journalier accordé par la société est inférieur à l'indemnité due en vertu de la présente loi, le chef d'entreprise est tenu de verser la différence.

Un arrêté royal réglera les conditions auxquelles les sociétés mutualistes pourront assumer le service des secours tenant lieu de l'indemnité temporaire.

ART. 12.

Les indemnités temporaires sont payables aux mêmes époques que les salaires; les allocations annuelles et les arrérages des rentes sont payables trimestriellement par quart; les frais funéraires sont payables dans le mois du décès.

ART. 13.

Les indemnités dues en vertu de la présente loi aux victimes d'accidents ou à leurs ayants droit ne sont cessibles ni saisissables que pour cause d'obligation alimentaire légale.

1° Dat degenen die deze vergoedingen verschuldigd zijn een evenredig deel van de bijdrage ten behoeve van den onderlingen bijstand te hunnen laste hebben genomen. Dit in gemeen overleg vastgesteld evenredig deel mag niet minder zijn dan een derde;

2° Dat de belanghebbende maatschappijen aan hare leden dezelfde hulp toestaan in geval van ziekte als in geval van verwonding.

Is de dagelijksche onderstand, door de maatschappij verleend, geringer dan de vergoeding verschuldigd uit kracht van deze wet, dan moet het hoofd der onderneming het verschil storten.

Een koninklijk besluit zal bepalen onder welke voorwaarden de maatschappijen van onderlingen bijstand de uitkeering van de onderstands-gelden, die de tijdelijke vergoeding vervangen, op zich kunnen nemen.

ART. 12.

De tijdelijke vergoedingen zijn betaalbaar op dezelfde tijdstippen als het loon; jaarlijksche vergoedingen en vervallen renten zijn betaalbaar om de drie maanden, telkens een vierde gedeelte; de begrafenis-kosten moeten worden betaald binnen één maand na het overlijden.

ART. 13.

De vergoedingen uit kracht van deze wet verschuldigd aan slachtoffers van ongevallen of aan hunne rechtverkrijgenden, zijn niet vatbaar voor overdracht of inbeslagneming, tenzij wegens wettelijk verschuldigde kosten van onderhoud.

CHAPITRE II.

Des garanties et de l'assurance.

ART. 14.

Sauf dans les cas déterminés à l'article 16, le chef d'entreprise est tenu de constituer le capital de la rente, conformément au tarif visé à l'article 7, soit à la Caisse générale d'épargne et de retraite, soit à un autre établissement agréé pour le service des rentes. Un arrêté royal déterminera les conditions requises pour cette agrégation, qui ne pourra être accordée par le Gouvernement que sur l'avis de la Commission des accidents du travail.

La constitution du capital doit être effectuée :

En cas de mort de l'ouvrier, dans le mois de l'accord entre les intéressés et, à défaut d'accord, dans le mois du jugement définitif;

En cas d'incapacité permanente de travail, dans le mois de l'expiration du délai de révision prévu à l'article 30.

Toutefois, les établissements chargés du service des rentes peuvent, sous leur responsabilité, accorder des délais aux chefs d'entreprise.

Ces établissements sont, dans ces cas, subrogés aux actions et priviléges de la victime et de ses ayants droit.

ART. 15.

La créance de la victime de l'accident ou de ses ayants droit est garan-

HOOFDSTUK II.

**Van de waarborgen en van de verzeker-
ring.**

ART. 14.

Behalve in de gevallen voorzien bij artikel 16, is het hoofd der onderneming gehouden het kapitaal der rente, overeenkomstig het in artikel 7 bedoelde tarief, te vestigen hetzij bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, hetzij bij eene andere voor de uitkeering der renten toegelaten inrichting. Een koninklijk besluit bepaalt de voorwaarden vereischt voor deze toelating, die door de Regeering slechts op advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen kan worden verleend.

De vestiging van het kapitaal moet geschieden :

In geval van overlijden van den werkman, binnen ééne maand na de overeenkomst tusschen de belanghebbenden en, bij gebreke van overeenkomst, binnen ééne maand na het eindvonnis;

In geval van voortdurende onbekwaamheid tot werken, binnen ééne maand na het eindigen van den termijn voor herziening, bepaald in artikel 30.

Echter kunnen de inrichtingen, die met de uitkeering der renten zijn belast, onder hare verantwoordelijkheid uitstel van betaling toestaan aan de hoofden van ondernemingen.

In dit geval, treden deze inrichtingen in de rechtsvorderingen en voorrechten van het slachtoffer en van zijne rechtverkrijgenden.

ART. 15.

De schuldbordering van het slachtoffer des ongevals of van zijne recht-

tie par un privilège qui prend rang immédiatement après le n° 4e et sous le n° 4bis de l'article 19 de la loi du 16 décembre 1851 sur les priviléges et hypothèques.

ART. 16.

Le chef d'entreprise est dispensé du versement du capital de la rente s'il justifie :

Qu'il a subrogé un assureur à ses obligations conformément à l'article 10. Cette subrogation emporte libération du privilège établi par l'article 15 ;

Ou bien qu'il a garanti le service de la rente en déposant, conformément aux conditions à déterminer par arrêté royal, à la Caisse des dépôts et consignations ou à la Caisse générale d'épargne et de retraite, des titres d'une valeur suffisante pour assurer éventuellement la constitution du capital dont le versement n'a pas été effectué.

Il est également dispensé de verser le capital de la rente, si la constitution éventuelle de ce capital ou le service de la rente est assuré par une hypothèque, ou une caution, déclarée suffisante par le juge de paix, sauf appel, après que la victime ou ses ayants droit ont été entendus ou dûment cités.

Le jugement désigne les immeubles grevés de l'hypothèque, l'objet de la garantie et la somme jusqu'à concurrence de laquelle l'inscription peut être prise.

Le juge peut aussi déclarer suffi-

verkrijgenden wordt gewaarborgd door een voorrecht dat, in rangorde, en onder n° 4bis, onmiddellijk volgt op n° 4 van artikel 19 der wet van 16 December 1851 op de voorrechten en hypotheken.

ART. 16.

Het hoofd der onderneming is ontslagen van de verplichting om het kapitaal der rente te storten, zoo hij bewijst :

Dat hij, overeenkomstig artikel 10, ten aanzien van zijne verplichtingen een verzekeraar in zijne plaats heeft gesteld. Deze overdracht heeft ontlasting van het bij artikel 15 gevestigde voorrecht ten gevolge ;

Of dat hij de uitkeering der rente heeft verzekerd, door, overeenkomstig de bij koninklijk besluit te bepalen voorwaarden, bij de Deposito-en Consignatiekas of bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas titels neer te leggen, waarvan de waarde groot genoeg is om, bij voorkomend geval, de vestiging te waarborgen van het kapitaal waarvan de storting niet is geschied.

Hij is insgelijks ontslagen van de verplichting het kapitaal der rente te storten, indien de mogelijke vestiging van dit kapitaal, of de uitkeering der rente is verzekerd door eene hypotheek of eene borgstelling, die door den vrederechter voldoende is verklaard, behoudens hooger beroep, nadat het slachtoffer of zijne rechtverkrijgenden zijn gehoord of behoorlijk opgeroepen.

In het vonnis worden vermeld : de met de hypotheek belaste goederen, het voorwerp van de zekerheidstelling en de som tot welker bedrag de inschrijving mag worden genomen.

De rechter kan ook de aanwijzing,

sante l'affection, à la garantie dont il s'agit, d'une inscription, soit pour la propriété, soit pour l'usufruit, au grand-livre de la Dette publique.

Les inscriptions ou les oppositions sont requises, en vertu du jugement, soit par le greffier, soit par le procureur du Roi, soit par la victime ou les ayants droit.

L'article 32 est applicable aux actes prévus par la présente disposition.

ART. 17.

Seront agréées aux fins de la présente lois les caisses communes d'assurance contre les accidents, constituées par les chefs d'entreprise, ainsi que les compagnies d'assurance à primes fixes, qui se conformeront au règlement à établir par arrêté royal.

Les assureurs agréés sont astreints à constituer des réserves ou cautionnements dans les conditions à déterminer par le règlement.

Le montant des réserves ou cautionnements est affecté, par privilège, au paiement des indemnités.

Aucune clause de déchéance ne pourra être opposée par les assureurs agréés aux créanciers d'indemnités ou aux ayants droit.

ART. 18.

L'agrération sera accordée et révoquée par le Gouvernement, qui prendra préalablement l'avis de la Commission des accidents du travail.

Les arrêtés royaux d'agrération et de révocation seront insérés au *Moniteur*.

tot de bedoelde zekerheidstelling, van eene inschrijving op het Grootboek der Staatsschuld, hetzij voor den eigendom, hetzij voor het vruchtgebruik, voldoende verklaren.

Inschrijving of oppositie wordt, krachtens het vonnis, gevorderd, hetzij door den griffier, hetzij door den procureur des Konings, hetzij door het slachtoffer of de rechtverkrijgenden.

Artikel 32 is van toepassing op de akten, bij deze bepaling voorzien.

ART. 17.

Met het oog op deze wet worden toegelaten de gemeenschappelijke kassen van verzekering tegen ongevallen, door de hoofden van ondernemingen ingesteld, alsmede de maatschappijen van verzekering tegen vaste premiën die zich gedragen naar de bij koninklijk besluit in te voeren verordening.

De toegelaten verzekeraars zijn verplicht, reservefondsen of waarborgsommen te vestigen op de wijze zooals door de verordening zal worden bepaald.

Het bedrag van de reservefondsen of waarborgsommen wordt, bij voorrang, aangewend tot betaling van de vergoedingen.

Geene enkele bepaling van vervallenverklaring mag door de verzekeraars worden ingeroepen tegen hen die eene vergoeding te vorderen hebben of tegen de rechtverkrijgenden.

ART. 18.

De toelating wordt verleend en ingetrokken door de Regeering, die vooraf het advies inwint van de Commissie voor de arbeidsongevallen.

De koninklijke besluiten tot toelating en intrekking worden bekend gemaakt in het *Staatsblad*.

La liste des sociétés agréées sera publiée tous les trois mois au *Moniteur*.

ART. 19.

Les caisses communes d'assurance contre les accidents, agréées en vertu de l'article 17, jouiront de la capacité juridique et des avantages attribués par la loi du 28 mars 1868 aux caisses communes de prévoyance en faveur des ouvriers mineurs, reconnues par le Gouvernement.

Les statuts des caisses communes pourront stipuler que les indemnités du chef d'incapacité de travail seront, pendant un délai qui n'excédera pas six mois à partir de l'accident, directement payées aux victimes par le chef d'entreprise ou par une caisse locale fonctionnant à son intervention, le tout sous la garantie de la caisse commune intéressée.

ART. 20.

Il est institué, sous le nom de **Fonds de garantie**, une caisse d'assurance contre l'insolvabilité patronale; cette caisse a pour but de pourvoir au paiement des allocations dues en cas d'accident, lorsque le chef d'entreprise est en défaut de s'acquitter des obligations qui lui incombent.

Le fonds est rattaché à la Caisse des dépôts et consignations.

L'intervention de ce fonds est subordonnée à la constatation préalable du défaut d'exécution des obligations du chef d'entreprise, et, s'il y a lieu, de l'assureur. Cette constatation est faite par le juge de paix,

De lijst van de toegelaten vereenigingen wordt, om de drie maanden, aangekondigd in het *Staatsblad*.

ART. 19.

De uit kracht van artikel 17 toege-
lagen gemeenschappelijke kassen van
verzekering tegen ongevallen geniet-
ten de rechtspersoonlijkheid en de
voordeelen bij de wet van 28 Maart
1868 toegekend aan de door de
Regeering erkende gemeenschappe-
lijke voorzorgskassen ten bate van
de werkliden der mijnen.

Destaatender gemeenschappelijke
kassen kunnen bepalen, dat de ver-
goedingen wegens onbekwaamheid
tot werken, gedurende een tijd die,
te rekenen van het ongeval, zes maan-
den niet te boven gaat, rechtstreeks
aan de slachtoffers worden betaald
door het hoofd der onderneming of
door een plaatselijke kas waartoe hij
bijdraagt, alles onder waarborg van
de belanghebbende gemeenschappe-
lijke kas.

ART. 20.

Onder den naam van **Waarborg-
fonds** wordt eene kas van verzekering
tegen het onvermogen der patroons
ingesteld; deze kas heeft ten doel, in
de betaling der vergoedingen, die bij
een ongeval zijn verschuldigd, te
voorzien, wanneer het hoofd der
onderneming in gebreke blijft aan de
op hem rustende verplichtingen te
voldoen.

Het fonds is verbonden aan de
Deposito- en Consignatiekas.

De tusschenkomst van dit fonds
heeft eerst plaats na voorafgaande
vaststelling van het niet-naleven der
verplichtingen van het hoofd der
onderneming, en, zoo daartoe aanlei-
ding bestaat, van den verzekeraar.

dans les formes à établir par arrêté royal.

La Caisse pourra exercer un recours contre les débiteurs défaillants ; elle est subrogée aux droits, actions et priviléges des victimes ou des ayants droit, tant à l'égard des chefs d'entreprise qu'à l'égard des tiers.

Le recours contre les chefs d'entreprise est exercé, par voie de contrainte, comme en matière de contributions directes.

Le fonds de garantie est alimenté par des cotisations mises à la charge des chefs des entreprises privées qui, sur réquisition de l'administration des contributions directes, n'auront pas justifié du contrat d'assurance prévu au 2e alinéa de l'article 10 ou de la dispense visée au 3e alinéa du même article. Un arrêté royal règle la déclaration et les autres formalités à exiger en vue d'établir cette justification.

Le montant des cotisations est déterminé par arrêté royal, sur avis de la Commission des accidents du travail.

Les rôles d'assujettissement sont dressés, le recours des imposés s'exerce, et les recouvrements sont opérés, au besoin par voie de contrainte, comme en matière de contributions directes.

CHAPITRE III.

De la responsabilité civile.

ART. 21.

Il n'est en rien dérogé aux règles générales de la responsabilité civile lorsque l'accident a été intentionnel-

Deze vaststelling geschiedt door den vrederechter naar de bij koninklijk besluit te geven voorschriften.

De Kas heeft haar verhaal op de in gebreke blijvende schuldenaars; zij treedt in de rechten, vorderingen en voorrechten van de slachtoffers of van de rechtverkrijgenden, zoowel ten aanzien van de hoofden van ondernemingen als ten aanzien van derden.

Het verhaal op de hoofden van ondernemingen geschiedt, bij dwangbevel, gelijk in zake van rechtstreeksche belastingen.

Het waarborgfonds wordt in stand gehouden door bijdragen welke ten laste komen van de hoofden der bijzondere ondernemingen, die niet op aanzoek van het bestuur der rechtstreeksche belastingen, hebben doen blijken van de overeenkomst van verzekering, in het 2de lid van artikel 10 voorzien, of van de ontheffing, in het 3de lid van hetzelfde artikel bedoeld. Een koninklijk besluit regelt de aangifte en de andere formaliteiten vereischt om van de overeenkomst of de ontheffing te doen blijken.

Het beloop van de bijdragen wordt vastgesteld bij koninklijk besluit, op advies van de Commissie voor de arbeidsongevallen.

De lijsten van aanslag worden opgemaakt, het recht van verhaal der aangeslagenen wordt uitgeoefend, en de invorderingen geschieden, zoo noodig, bij dwangbevel, gelijk in zake van rechtstreeksche belastingen.

HOOFDSTUK III.

Van de burgerlijke aansprakelijkheid.

ART. 21.

Er wordt in geenen deele afgeweken van de algemeene regelen betreffende de burgerlijke aanspra-

lement provoqué par le chef d'entreprise.

Sauf cette exception, les dommages résultant des accidents du travail ne donnent lieu, à charge du chef d'entreprise, au profit de la victime ou de ses ayants droit, qu'aux seules réparations déterminées par la présente loi.

Les dommages et intérêts ne seront, en aucun cas, cumulés avec ces réparations.

Indépendamment de l'action résultant de la présente loi, la victime et les ayants droit conservent, contre les personnes responsables de l'accident, autres que le chef d'entreprise ou ses ouvriers et préposés, le droit de réclamer la réparation du préjudice causé, conformément aux règles du droit commun; le chef d'entreprise sera, le cas échéant, exonéré de ses obligations à concurrence du montant des dommages et intérêts accordés.

L'action contre les tiers responsables pourra même être exercée par le chef d'entreprise, à ses risques et périls, aux lieu et place de la victime ou des ayants droit, s'ils négligent d'en faire usage.

ART. 22.

Les indemnités établies par la présente loi ne sont point dues lorsque l'accident a été intentionnellement provoqué par la victime.

Aucune indemnité n'est due à celui des ayants droit qui a intentionnellement provoqué l'accident.

kelijkheid, wanneer het ongeval opzettelijk is teweeggebracht door het hoofd der onderneming.

Met uitzondering van dit geval, geeft de schade, voortspruitende uit arbeidsongevallen, ten laste van het hoofd der onderneming en ten voordele van het slachtoffer of zijne rechtverkrijgenden enkel en alleen recht op de bij deze wet vastgestelde vergoedingen.

Schade en interessen kunnen in geen geval te gelijk met deze vergoedingen worden gevorderd.

Onafhankelijk van de rechtsvordering die uit deze wet voortspruit, behouden het slachtoffer en de rechtverkrijgenden tegen andere aansprakelijke personen dan het hoofd der onderneming of zijne werkliden en aangesteldigen, het recht, overeenkomstig de regels van het gemeene recht, vergoeding van de geleden schade te eischen; het hoofd der onderneming wordt, bij voorkomend geval, van de hem opgelegde verplichtingen ontslagen, tot het bedrag van de toegekende schadeloosstelling.

De rechtsvordering tegen de derde aansprakelijke personen kan zelfs door het hoofd der onderneming, op zijn risico, worden ingesteld in de plaats van het slachtoffer of de rechtverkrijgenden, zoo dezen verzuimen van dat recht gebruik te maken.

ART. 22.

De bij deze wet bepaalde vergoedingen zijn niet verschuldigd wanneer het ongeval door het slachtoffer opzettelijk is teweeggebracht.

Geene vergoeding hoegenaamd is verschuldigd aan dengene der rechtverkrijgenden die het ongeval opzettelijk heeft teweeggebracht.

ART. 23.

Toute convention contraire aux dispositions de la présente loi est nulle de plein droit.

CHAPITRE IV.

Des déclarations d'accidents et de la juridiction.

ART. 24.

Tout accident survenu à un ouvrier au cours de son travail et qui a occasionné ou est de nature à occasionner soit la mort de la victime, soit une incapacité de travail, doit être déclaré dans les trois jours, par le chef d'entreprise ou son délégué, sans préjudice de toutes autres informations prescrites par les lois ou règlements.

La déclaration est faite par écrit à l'inspecteur du travail, ainsi qu'au greffe de la justice de paix ou de la commission arbitrale compétente en vertu de l'article 26. La déclaration mentionne la nature et les circonstances de l'accident; elle indique, s'il y a lieu, le nom de l'assureur avec lequel le chef d'entreprise a contracté. Un arrêté royal déterminera, pour le surplus, la forme et les conditions de la déclaration ainsi que les cas dans lesquels un certificat médical devra y être joint, aux frais du déclarant.

La déclaration de l'accident peut être faite, dans les mêmes formes, par la victime ou ses ayants droit.

Récépissé de la déclaration est, en tout cas, envoyé par le greffier au déclarant.

S'il résulte de la déclaration que le

ART. 23.

Elke met de bepalingen van deze wet strijdige overeenkomst is van rechtswege nietig.

HOOFDSTUK IV.

Van de aangifte van ongevallen en van de rechtsmacht.

ART. 24.

Elk ongeval dat aan een werkman is overkomengedurende zijn arbeiden dat heeft veroorzaakt of van aard is om te veroorzaken hetzij den dood van het slachtoffer, hetzij eene onbekwaamheid tot werken, moet, binnen drie dagen, door het hoofd der onderneming of zijn gelastigde worden aangegeven, onverminderd alle andere bij de wetten of verordeningen voorgeschreven nasporingen.

De aangifte wordt schriftelijk gedaan aan den arbeidsopziener, alsook ter griffie van het vrederecht of van de scheidsrechterlijke commissie die, krachtens artikel 26, bevoegd zijn. De aangifte vermeldt den aard en de omstandigheden van het ongeval; zij duidt aan, zoo daartoe aanleiding bestaat, den naam van den verzekeraar met wien het hoofd der onderneming eene overeenkomst heeft gesloten. Een koninklijk besluit bepaalt verder den vorm en de vereischten der aangifte, alsmede de gevallen waarin op kosten van den aangever een geneeskundig getuigschrift daarbij moet worden gevoegd.

De aangifte van het ongeval kan, met inachtneming van dezelfde vormen, worden gedaan door het slachtoffer of zijne rechtverkrijgenden.

Ontvangbewijs van de aangifte wordt in elk geval door den griffier aan den aangever toegezonden.

Blijkt het uit de aangifte, dat het

chef d'entreprise ne reconnaît pas que la présente loi soit applicable à l'accident signalé, à raison notamment des circonstances du fait ou de la qualité de la victime, l'inspecteur du travail fera une enquête sur les causes de l'accident. Lorsqu'il est procédé à une enquête en vertu de la présente disposition ou en vertu des lois et règlements relatifs à la police du travail, une expédition du procès-verbal d'enquête est transmise par l'inspecteur au greffe de la juridiction compétente.

Les parties ont le droit de prendre au greffe connaissance ou copie, à leurs frais, de la déclaration de l'accident, du certificat y annexé et, s'il y a lieu, de l'expédition du procès-verbal d'enquête.

ART. 25.

Les chefs d'entreprise ou leurs délégués qui contreviendront aux dispositions de l'article qui précède seront punis d'une amende de 5 à 25 francs.

En ce qui concerne la recherche et la constatation des contraventions, ainsi que les enquêtes en matière d'accidents, les inspecteurs du travail sont investis des pouvoirs que leur confèrent les lois du 5 mai 1888 et du 11 avril 1896, sous les sanctions édictées par les dites lois à charge des chefs d'entreprise ou de leurs délégués qui mettraient obstacle à l'exercice de ces pouvoirs.

En cas d'infraction, les inspecteurs dressent des procès-verbaux qui font foi jusqu'à preuve contraire. Une copie du procès-verbal est, dans les

hoofd der onderneming niet erkent dat deze wet van toepassing is op het aangegeven ongeval, met name wegens de omstandigheden waaronder het feit gebeurde, of wegens de hoedanigheid van het slachtoffer, dan stelt de arbeidsopziener een onderzoek in naar de oorzaken van het ongeval. Wordt tot een onderzoek overgegaan uit kracht vandeze bepaling of uit kracht van de wetten en verordeningen betreffende de arbeidspolitie, dan wordt een afschrift van het proces-verbaal van onderzoek door den opziener naar de griffie van bevoegde rechtsmacht gezonden.

Partijen hebben het recht, op hunne kosten, ter griffie kennis of kopie te nemen van de aangifte van ongeval, van het daarbij gevoegd getuigschrift en, zóó daartoe aanleiding bestaat, van het afschrift van het proces-verbaal van onderzoek.

ART. 25.

De hoofden van ondernemingen of hunne gelastigden, die de bepalingen van het vorige artikel overtreden, worden gestraft met eene boete van 5 tot 25 frank.

Wat betreft het opsporen en vaststellen der overtredingen, alsmede het onderzoek in zake van ongevallen, zijn de arbeidsopzieners bekleed met de bevoegdheden hun toegekend door de wetten van 5 Mei 1888 en 11 April 1896, en kunnen de straffen, door deze wetten bepaald tegen de hoofden van ondernemingen of hunne gelastigden, die zich tegen de uitoefening van die bevoegdheden mochten verzetten, toegepast worden.

In geval van overtreding, wordt door de opzieners een proces-verbaal opgemaakt, dat als bewijs geldt behoudens tegenbewijs. Een

quarante-huit heures, remise au contrevenant, à peine de nullité.

afschrift van het proces-verbaal wordt, binnen acht en veertig uren, aan den overtreden afgegeven, op straffe van nietigheid.

ART. 26.

Le juge de paix du canton où l'accident s'est produit est seul compétent pour connaître des actions relatives aux indemnités dues aux ouvriers ou à leurs ayants droit, en vertu de la présente loi, ainsi que des demandes en révision de ces indemnités ; il statue, en dernier ressort, jusqu'à la valeur de trois cents francs, et, en premier ressort, à quelque valeur que la demande puisse s'élever. Lorsque l'accident est survenu à l'étranger, la compétence territoriale du juge de paix est déterminée comme en matière mobilière.

ART. 26.

Alleen de vrederechter van het kanton, waar het ongeval heeft plaats gehad, is bevoegd kennis te nemen van de rechtsvorderingen betreffende de vergoedingen die, uit kracht van deze wet, aan de werkliden of hunne rechtverkrijgenden zijn verschuldigd alsmede van de eischen tot herziening van deze vergoedingen ; hij doet uitspraak, in hoogsten aanleg, tot een bedrag van drie honderd frank, en, in eersten aanleg, tot welk bedrag de eisch ook moge gaan. Is het ongeval in den vreemde voorgekomen, dan wordt de territoriale bevoegdheid van den vrederechter bepaald zooals in zake van roerende goederen.

En ce qui concerne les entreprises affiliées à des caisses communes d'assurance agréées, les statuts de ces caisses peuvent stipuler que le jugement des contestations sera déféré à une commission arbitrale, laquelle statuera, soit en dernier ressort, soit à charge d'appel devant le tribunal de première instance du siège de la caisse, suivant les règles visées au précédent alinéa. Cette stipulation sera portée à la connaissance des ouvriers dans la forme à déterminer par les statuts.

Wat betreft de ondernemingen, die zijn aangesloten bij toegelaten gemeenschappelijke kassen van verzekering, kunnen de statuten van deze kassen bepalen, dat de beslissing over de geschillen zal worden opgedragen aan een scheidsrechterlijke commissie ; deze doet uitspraak, hetzij in hoogsten aanleg, hetzij behoudens hooger beroep voor de rechtbank van eersten aanleg der plaats waar de kassen zetel heeft, overeenkomstig de regelen in het vorige lid vastgesteld. Deze bepaling wordt ter kennis gebracht van de werkliden, op de wijze door de statuten vast te stellen.

La commission arbitrale sera composée d'un magistrat, président, désigné à cette fin par le premier président de la Cour d'appel, et d'un nombre égal de chefs d'entreprise et d'ouvriers. L'organisation de la commission et la procédure d'arbitrage

wordt samengesteld uit een magistraat, voorzitter, te dien einde aangewezen door den eersten voorzitter van het Hof van beroep, en uit een gelijk getal hoofden van ondernemingen en werkliden. De inrichting der com-

seront déterminées par les statuts conformément aux dispositions du règlement prévu par l'article 17 de la présente loi.

ART. 27.

Même dans le cas de la subrogation prévue par l'article 10, 2e alinéa, de la présente loi, l'ouvrier ou ses ayants droit ont toujours la faculté d'assigner directement le chef d'entreprise, sauf le droit de celui-ci de mettre l'assureur en cause.

La victime ou ses ayants droit ont, dans tous les cas, une action directe contre l'assureur, même non agréé; leur créance est privilégiée sur tout ce qui serait dû par lui au chef d'entreprise, à raison de l'assurance.

Il n'est point dérogé aux règles ordinaires de la compétence en ce qui concerne les actions dirigées contre les assureurs non agréés.

ART. 28.

Les parties ont le droit de comparaître volontairement devant le juge de paix pour faire constater leur accord en ce qui concerne les indemnités à allouer en suite d'accidents.

L'expédition du procès-verbal constatant cet accord sera revêtue de la formule exécutoire.

ART. 29.

Lorsque la cause n'est pas en état, le juge a toujours le droit, même d'office, d'accorder une provision à la victime ou à ses ayants droit, sous la forme d'une allocation journalière.

missie en de rechtspleging voor het scheidsgerecht worden door de statuten vastgesteld, overeenkomstig de bepalingen van de bij artikel 17 dezer wet voorziene verordening.

ART. 27.

Zelfs in het geval van overdracht, voorzien bij artikel 10, lid 2, van deze wet, staat het den werkman of zijn rechtverkrijgenden altijd vrij, het hoofd der onderneming rechtstreeks te dagvaarden, behoudens het recht van dezen om den verzekeraar in de zaak te betrekken.

Het slachtoffer of zijne rechtverkrijgenden hebben, in elk geval, eene rechtstreeksche vordering zelfs tegen den niet toegelaten verzekeraar; hunneschuldvordering heeft een voorrecht op alles wat door hem aan het hoofd der onderneming, wegens de verzekering, verschuldigd mocht zijn.

Wat betreft de rechtsvorderingen, tegen de niet toegelaten verzekeraars ingesteld, wordt niet afgeweken van de gewone regelen der bevoegdheid.

ART. 28.

Partijen hebben het recht vrijwillig voor den vrederechter te verschijnen, ten einde hun akkoord aangaande de vergoedingen, die moeten verleend worden ten gevolge van ongevallen, te doen vaststellen.

Het afschrift van het proces-verbaal, waarbij dit akkoord is vastgesteld, wordt uitvoerbaar verklaard.

ART. 29.

Is de zaak nog niet in staat van wijzen, dan heeft de rechter altijd het recht, zelfs ambtshalve, aan het slachtoffer of aan zijne rechtverkrijgenden voorloopig eene som toe te

Les jugements allouant des indemnités temporaires ou viagères seront exécutoires par provision, nonobstant l'appel et sans qu'il soit besoin de fournir caution. Toutefois, lorsqu'il y aura lieu d'accorder une rente dont le capital est exigible, le juge restreindra l'exécution provisoire au paiement des arrérages; dans ce dernier cas, le juge aura la faculté d'exiger caution du chef d'entreprise, si celui-ci n'a point subrogé un assureur à ses obligations.

En cas d'exécution forcée, s'il y a lieu de constituer le capital de la rente, le juge pourra, à la diligence de tout intéressé et même d'office, désigner un curateur *ad hoc* chargé d'opérer cette constitution au moyen des fonds recouvrés.

ART. 30.

L'action en paiement des indemnités prévues par la présente loi se prescrit par trois ans.

La demande en révision des indemnités fondée sur une aggravation ou une atténuation de l'infirmité de la victime, ou sur le décès de celle-ci par suite des conséquences de l'accident, est ouverte pendant trois ans à dater de l'accord intervenu entre parties ou du jugement définitif.

ART. 31.

L'action en paiement ou en révision des indemnités prévues par la

kennen in den vorm van eene dagelijksche tegemoetkoming.

De vonnissen waarbij tijdelijk evergoedingen of vergoedingen voor het leven worden toegekend, zijn uitvoerbaar bij voorraad, ondanks hooger beroep en zonder dat het noodig is zekerheid te stellen. Is er echter grond voor de toekenning eener rente waarvan het kapitaal kan gevorderd worden, dan beperkt de rechter de voorloopige tenuitvoerlegging tot de betaling van de vervallen rente; in dit laatste geval staat het den rechter vrij te eischen, dat zekerheid worde gesteld door het hoofd der onderneming, zoo deze nietten aanzien van zijne verplichtingen een verzekeraar heeft gesteld.

Bestaat er, in geval van gerechtelijke tenuitvoerlegging, aanleiding tot het vestigen van het kapitaal der rente, dan kan de rechter, op aanzoek van elken belanghebbende en zelfs ambtshalve, eenen curator *ad hoc* aanstellen, die belast zal zijn met het vestigen van dat kapitaal door middel van de geïnde sommen.

ART. 30.

De rechtsvordering tot betaling van de schadevergoedingen, bij deze wet voorzien, verjaart door verloop van drie jaren.

De eisch tot herziening van de vergoedingen, gegrond op eene verergering of op eene vermindering van de gebrekkelijkheid van het slachtoffer, of op zijn sterren aan de gevolgen van het ongeval, kan ingesteld worden gedurende drie jaren, te rekenen van het akkoord dat tusschen partijen is getroffen of van het eindvonnis.

ART. 31.

De eisch tot betaling of tot herziening van de bij deze wet voorziene

présente loi ne peut, en aucun cas, être poursuivie devant la juridiction répressive ; l'exercice en est indépendant de celui de l'action publique à laquelle l'accident donnerait éventuellement ouverture.

CHAPITRE V.

Dispositions fiscales.

ART. 32.

Sont exempts du timbre et du droit de greffe et sont enregistrés gratis lorsqu'il y a lieu à la formalité de l'enregistrement, tous les actes volontaires et de juridiction gracieuse relatifs à l'exécution de la présente loi.

ART. 33.

Sont délivrés gratuitement tous certificats, actes de notoriété et autres dont la production peut être exigée, pour l'exécution de la présente loi, par la Caisse générale d'épargne et de retraite et par les caisses communes d'assurance agréées.

CHAPITRE VI.

Dispositions générales et dispositions transitoires.

ART. 34.

Un comité technique sera institué par arrêté royal, auprès du Ministère de l'Industrie et du Travail, sous le nom de Commission des accidents du travail. Il sera composé de onze membres, parmi lesquels il y aura deux actuaires au moins, un médecin, ainsi qu'un représentant des chefs d'entreprise et un représentant des ouvriers, élus l'un et l'autre par le Conseil supérieur du travail.

Indépendamment des attributions

vergoedingen kan in geen geval worden gebracht voor den strafrechter ; de uitoefening daarvan is onafhankelijk van de uitoefening der openbare rechtsvervolging waartoe het ongeval aanleiding mocht geven.

HOOFDSTUK V.

Fiscale bepalingen.

ART. 32.

Worden vrijgesteld van zegel en van griffierecht en kosteloos geregistreerd, zoo zij aan de formaliteit der registratie zijn onderworpen : alle vrijwillige akten alsook de akten van vrijwillige rechtspraak, die de uitvoering van deze wet betreffen.

ART. 33.

Worden kosteloos aangegeven : alle getuigschriften, akten van bekendheid en andere akten waarvan de overlegging, voor de uitvoering van deze wet, door de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas en door de toegelaten gemeenschappelijke kassen van verzekering kan worden geëischt.

HOOFDSTUK VI.

Algemeene bepalingen en overgangs-bepalingen.

ART. 34.

Bij koninklijk besluit zal er bij het Ministerie van Nijverheid en Arbeid een technisch comiteit worden ingesteld onder de benaming van Commissie voor de arbeidsongevallen. Het zal bestaan uit elf leden, waaronder ten minste twee actuarijen, één geneesheer, alsmede één vertegenwoordiger der hoofden van ondernemingen en één vertegenwoordiger der werkliden, beiden benoemd door den Hooger arbeitsraad.

Onafhankelijk van de ambtsbe-

qui lui sont dévolues par la présente loi, la Commission délibérera sur toutes les questions qui lui seront soumises par le Ministre au sujet de la réparation des dommages résultant des accidents du travail.

ART. 35.

La Caisse générale d'épargne et de retraite est autorisée à traiter des opérations d'assurance contre les risques d'accidents prévus par la présente loi.

Les conditions générales ainsi que les tarifs de ces assurances seront approuvés par arrêté royal.

ART. 36.

Les polices d'assurance, antérieures de six mois à la date de la mise en vigueur de la présente loi, et relatives aux risques d'accidents du travail dans les entreprises soumises à la dite loi, pourront, dans le délai d'un an à dater de sa mise en vigueur, être dénoncées, par l'assureur ou l'assuré, soit au moyen d'une déclaration écrite dont il sera donné reçu, soit par un acte extrajudiciaire.

Cette dénonciation ne sortira ses effets qu'à partir de la mise en vigueur de la loi, sauf convention contraire; elle ne donnera lieu à aucune indemnité.

ART. 37.

La présente loi ne sera applicable que six mois après la publication du dernier des arrêtés royaux qui doivent en régler l'exécution.

Ces arrêtés seront pris dans le délai

voegdheden haar bij deze wet opgedragen, zal de Commissie beraadslagen over alle vragen haar door den Minister voorgelegd omtrent de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen.

ART. 35.

De Algemeene Spaar- en Lijfrente-kas wordt gemachtigd verzekeringen aan te gaan tegen het gevaar van ongevallen, bij deze wet voorzien.

De algemeene voorwaarden alsmede de tarieven van deze verzekeringen worden bij koninklijk besluit goedgekeurd.

ART. 36.

De overeenkomsten van verzekering, gesloten zes maanden vóór het in werking treden van deze wet en betrekking hebbende op het gevaar van arbeidsongevallen bij de ondernemingen waarop deze wet van toepassing is, kunnen, binnen één jaar te rekenen van haar in werking treden, door den verzekeraar of door den verzekerde worden opgezegd, hetzij bij schriftelijke verklaring, waarvan een ontvangbewijs wordt afgegeven, hetzij bij buitengerechte-lijke akte.

Deze opzegging zal eerst van kracht zijn na het in werking treden van deze wet, tenzij het tegendeel is bedoelen; zij geeft geen aanleiding tot enige vergoeding.

ART. 37.

Deze wet zal eerst van toepassing zijn zes maanden na de afkondiging van het laatste der koninklijke besluiten die hare uitvoering moeten regelen.

Deze besluiten zullen genomen

d'un an à partir de la publication de la loi.

ART. 38.

En ce qui concerne les accidents du travail survenus après l'entrée en vigueur de la présente loi, les Caisses communes de prévoyance en faveur des ouvriers mineurs régies par la loi du 28 mars 1868, jouiront du bénéfice d'agrément prévu à l'article 17, moyennant les conditions suivantes :

1° Les Caisses doivent être reconnues par le Gouvernement; leurs statuts seront revisés et soumis à son approbation;

2° Les Caisses doivent continuer à servir les pensions ou rentes dues à raison d'accidents survenus avant l'entrée en vigueur de la présente loi;

3° Les statuts doivent consacrer les règles énumérées ci-après :

a) Les subventions ou cotisations, pour la réparation des accidents du travail, sont à la charge exclusive des exploitants;

b) Les Caisses pourvoient au paiement des indemnités et au service des rentes dans les cas prévus par la présente loi;

c) Leur administration et leur comptabilité sont séparées de celles qui concernent le service des pensions ou des secours pour cause d'invalidité ou de vieillesse;

d) Les Caisses constituent les réserves, garanties ou cautionnements déterminés par arrêté royal;

e) Les indemnités ne seront pas inférieures à celles attribuées par la présente loi; les statuts peuvent

worden binnen één jaar, te rekenen van de afkondiging der wet.

ART. 38.

Wat betreft de arbeidsongevallen voorgekomen na het in werking treden van deze wet, genieten de gemeenschappelijke voorzorgskassen ten bate van de werklieden der mijnen — omschreven bij de wet van 28 Maart 1868 — het in artikel 17 voorziene voorrecht van toelating, onder de volgende voorwaarden :

1° De Kassen moeten door de Regeering erkend zijn; hare statuten zullen herzien en aan hare goedkeuring onderworpen worden;

2° De Kassen moeten de pensioenen of renten, die zijn verschuldigd ter oorzaak van ongevallen voorgekomen vóór het in werking treden van deze wet, bij voortduur betalen;

3° De statuten moeten de hierna opgesomde regelen bekraftigen :

a) De toelagen of bijdragen tot vergoeding der arbeidsongevallen komen uitsluitend ten laste van de ondernemers;

b) De Kassen zorgen voor het uitbetalen der vergoedingen en uitkeeren der renten in de gevallen bij deze wet voorzien;

c) Haar beheer en hare comptabiliteit zijn afgescheiden van die betreffende dienst der pensioenen of onderstandsgelden te verleenen wegens invaliditeit of ouderdom;

d) De Kassen vestigen de bij koninklijk besluit bepaalde reservefondsen, borgstellingen of waarborgsommen;

e) De vergoedingen gaan niet behoren de door deze wet toegekende; evenwel kunnen de statuten, voor een

néanmoins régler l'attribution des indemnités, en cas d'accident mortel, d'une manière différente de celle déterminée à l'article 6 ; mais, dans leur ensemble, ces indemnités ne seront pas inférieures à celles allouées par le dit article ; les statuts peuvent aussi porter la stipulation prévue au deuxième alinéa de l'article 19 ;

f) Les statuts déterminent les conditions auxquelles un exploitant peut renoncer à l'affiliation.

Les statuts peuvent disposer que le jugement des contestations relatives aux indemnités aura lieu conformément au deuxième alinéa de l'article 26.

La Commission permanente des Caisses de prévoyance en faveur des ouvriers mineurs sera organisée par arrêté royal.

Le Gouvernement prendra son avis pour l'exercice des pouvoirs que lui confère le présent article et spécialement pour l'examen des statuts.

ART. 39.

Tous les trois ans, le Gouvernement fera rapport aux Chambres sur l'exécution de la présente loi.

ART. 40.

Disposition additionnelle.

Les deux premières phrases du numéro 1° de l'article 3 de la loi du 28 mars 1868 sont remplacées par la disposition suivante :

« Faculté de contracter, de disposer et d'acquérir à titre onéreux, d'ester en justice, sauf les restrictions

ongeval dat den dood veroorzaakte, de toekenning der vergoedingen regelen op eene wijze afwijkende van die in artikel 6 bepaald ; doch, in haar geheel, mogen deze vergoedingen niet kleiner zijn dan de door genoemd artikel toegekende ; de statuten kunnen insgelijks de bij het tweede lid van artikel 19 voorziene bepaling behelzen ;

f) De statuten bepalen onder welke voorwaarden een ondernemer van de aansluiting kan afzien.

De statuten kunnen bepalen, dat de beslissing over de geschillen betreffende de vergoedingen zal geschieden overeenkomstig het tweede lid van artikel 26.

De inrichting van de bestendige Commissie der Voorzorgskassen ten bate van de werklieden der mijnen zal bij koninklijk besluit worden geregeld.

De Regeering zal het advies van deze Commissie inwinnen bij het uitoefenen der rechten haar door dit artikel toegekend en bijzonderlijk bij het onderzoek der statuten.

ART. 39.

Om de drie jaren doet de Regeering verslag aan de Kamers over de uitvoering van deze wet.

ART. 40.

Bijkomende bepalingen.

De eerste twee volzinnen van nr 1° van artikel 3 der wet van 28 Maart 1868 worden vervangen door de navolgende bepaling :

« Bevoegdheid tot het sluiten van verbintenissen, het vervreemden en aankopen onder bezwarende voor-

(27)

déterminées, s'il y a lieu, par arrêté royal. » | waarden, het optreden in rechte, behalve de bij koninklijk besluit vast te stellen beperkingen, zoo daartoe redenen zijn. »

Bruxelles, le 16 juillet 1903.

Brussel, den 16ⁿ Juli 1903.

*Le Président de la Chambre
des Représentants,*

*De Voorzitter van de Kamer
der Volksvertegenwoordigers,*

F. SCHOLLAERT.

Les Secrétaires,

De Secretarissen,

H. CARTON DE WIART.
A. HUYSHAUWER.